

Seat No. : _____

OB-105

October-2025

B.A., Sem.-VI

CC-311 : Economics

(Money and Macro Economics-II)

(New)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. (a) કિંમત (ભાવ) સૂચકઆંકની ગણતરી કઈ રીતે કરવામાં આવે છે ? કુગાવાની માપણીમાં તેનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો. 14
અથવા
1. (b) સૂચકઆંક એટલે શું ? સૂચકઆંકની રચના અને તેની મર્યાદાઓ ચર્ચો. 14
2. (a) કિશરના સમીકરણ $MV = PT$ ની વિસ્તૃત સમજૂતી આપો. આ સમીકરણ શું દર્શાવે છે ? 14
અથવા
2. (b) નાણાં પરિમાણના સિદ્ધાંતમાં કેમ્બ્રિજ નાણા સંતુલન સિદ્ધાંત ચર્ચો. 14
3. (a) કુગાવાનો અર્થ, સ્વરૂપ અને તેના વિવિધ કારણોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 14
અથવા
3. (b) (1) 'કુગાવાજન્ય ખાધ'નો ખ્યાલ સમજાવો. 14
(2) કિંમત નિયંત્રણ નીતિની સમજૂતી આપો.
4. (a) 'તાર્કિક અપેક્ષાઓની પરિકલ્પના' ખ્યાલની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
4. (b) નાણાં પુરવઠાને નક્કી કરનાર વિવિધ ઘટકોને વર્ણવો. 14

5. યોગ્ય ઉત્તર પસંદ કરો : (કોઈપણ સાત)

14

- (1) સૂચકઆંકમાં પાયાના વર્ષની કિંમત તરીકે _____ સંજ્ઞાનો ઉપયોગ કરાય છે.
(a) P_1 (b) P_0 (c) P_1P_0
- (2) સૂચકઆંકમાં લેવામાં આવેલ પાયાનું વર્ષ હંમેશા _____ હોવું જોઈએ.
(a) સામાન્ય (b) અસમાન્ય (c) બહુ દૂરનું વર્ષ
- (3) નાણાં પરિમાણના સિદ્ધાંતમાં 'V' એ _____ નો ચલણ વેગ દર્શાવે છે.
(a) વસ્તુ (b) ઉત્પાદન (c) નાણાં
- (4) નાણાંના _____ અને નાણાંના પુરવઠા વચ્ચે વ્યસ્ત સંબંધ છે.
(a) મૂલ્ય (b) જથ્થા (c) કિંમત
- (5) નાણાં પરિમાણના _____ ના સિદ્ધાંતમાં નાણાંની માંગને સંગ્રહનાં મૂલ્ય તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
(a) રોકડ-પુરાંત (b) રોકડ વિનિમય (c) રોકડ મૂલ્ય
- (6) કુગાવાજન્ય ખાદ્યનો ખ્યાલ _____ એ આપ્યો હતો.
(a) હિક્સ (b) ક્વિડમેન (c) કેઈન્સ
- (7) 'ફિલિપ્સ રેખા' બેકારીના દર અને _____ ના દરમાં આવતા પરિવર્તનો વચ્ચેના સંબંધોને પ્રસ્તુત કરે છે.
(a) વાસ્તવિક વેતન (b) નાણાંકીય વેતન (c) મૂડી રોકાણ
- (8) 'ફિલિપ્સ રેખા' ઉગમબિંદુએથી _____ હોય છે.
(a) બહિર્ગોળ (b) અંતર્ગોળ (c) હકારાત્મક
- (9) નાણાં પુરવઠાનાં પરિવર્તન માટે 'અંકુશો'વાળી નીતિની તરફેણ _____ એ કરી હતી.
(a) ક્વિડમેન (b) પીગુ (c) કેઈન્સ
- (10) ભારતમાં નાણાં પુરવઠાનાં _____ માપદંડો છે.
(a) બે (b) ચાર (c) ત્રણ
- (11) _____ ના મત અનુસાર, નાણાંના પુરવઠામાં થતાં વધારાથી, વપરાશ અને આવકમાં સીધો વધારો જોવા મળે છે.
(a) નાણાંવાદીઓ (b) કેઈન્સ (c) પીગુ
- (12) જે સૂચકઆંક ઘણાં હેતુઓને રજૂ કરતો હોય, તો તે સૂચકઆંક, _____ સૂચકઆંક તરીકે ઓળખાય છે.
(a) સામાન્ય (b) વિશિષ્ટ (c) જીવનધોરણનાં

Seat No. : _____

OB-105

October-2025

B.A., Sem.-VI

CC-311 : Economics

(Money and Macro Economics-II)

(New)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. (a) How is the Price Index Number calculated and what is its significance in measuring inflation ? 14

OR

1. (b) What is an Index Number ? Explain the construction and limitations of it. 14

2. (a) Elaborate the Fisher equation $MV = PT$ in detail. What does this equation represent ? 14

OR

2. (b) Discuss the Cambridge Cash Balance Approach to the quantity theory of money. 14

3. (a) Explain meaning, nature and various causes of inflation in detail. 14

OR

3. (b) (1) Explain the concept of 'Inflationary gap'. 14
(2) Discuss the price control policy.

4. (a) Elaborate the concept of 'Rational Expectation Hypothesis'. 14

OR

4. (b) Explain various determinants of money supply. 14

5. Choose correct answer : (Any seven)

14

- (1) In Index number, price in the base year is denoted by _____ symbol.
(a) P_1 (b) P_0 (c) P_1P_0
- (2) In Index Number, base year should be always _____.
(a) normal
(b) abnormal
(c) it should be far ago
- (3) In the quantity theory of money, 'V' represents velocity of _____.
(a) goods (b) production (c) money
- (4) _____ of money and supply of money are related inversely.
(a) value (b) quantity (c) price
- (5) In quantity theory of money, the _____ approach considers the demand for money as a store of value.
(a) cash balance (b) cash transaction (c) cash value
- (6) The concept of inflationary gap was given by _____.
(a) Hicks (b) Friedman (c) Keynes
- (7) The 'Phillips curve' represents the relationship between the rate of unemployment and changes in rate of _____.
(a) real wage (b) money wage (c) investment
- (8) 'The Phillips curve' is _____ to the origin.
(a) convex (b) concave (c) positive
- (9) _____ favoured 'Rules' theory regarding the change in the money supply.
(a) Friedman (b) Pigou (c) Keynes
- (10) There are _____ measures of money supply in India.
(a) two (b) four (c) three
- (11) According to the _____, that changes in the money supply have direct influence on expenditure and income.
(a) Monetarists (b) Keynes (c) Pigou
- (12) An Index Number can serve many purposes is called _____ Index Number.
(a) General (b) Special (c) Cost of living

Seat No. : _____

OB-105

October-2025

B.A., Sem.-VI

CC-311 : Economics

(Money and Macro Economics-II)

(Old)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. (a) “સૂચકઆંક એ નાણાંના મૂલ્યનો માપદંડ છે.” ચર્ચા કરો. 14

અથવા

1. (b) સૂચકઆંકનો અર્થ, મહત્ત્વ અને તેની મર્યાદાઓ વર્ણવો. 14

2. (a) નાણાં પુરવઠાનો અર્થ આપો. પ્રો. ફિશરે આપેલા નાણાં પરિમાણનાં સિદ્ધાંતની ટીકાત્મક સમીક્ષા કરો. 14

અથવા

2. (b) નાણાં પરિમાણનાં સિદ્ધાંતમાં ‘કેમ્બ્રિજ સમીકરણ’ની વિસ્તૃત સમજૂતી આપો. 14

3. (a) ફૂગાવાનો અર્થ, પ્રકારો અને તે માટેનાં જવાબદાર કારણોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

3. (b) ફૂગાવાની વિવિધ અસરોની સમીક્ષા કરો. કિંમત નિયંત્રણ નીતિ પર ચર્ચા કરો. 14

4. (a) નાણાં પુરવઠાના પરિવર્તન માટે “કાયદા વિરૂદ્ધ વિવેકબુદ્ધિ”ની નીતિનાં ખ્યાલનું વિસ્તૃતીકરણ કરો. 14

અથવા

4. (b) નાણાં પુરવઠાને અસર કરતાં વિવિધ પરિબલો જણાવો. 14

5. યોગ્ય ઉત્તર પસંદ કરો : (કોઈપણ સાત)

14

- (1) સૂચકઆંકમાં એક ચલની ગણતરી કરવામાં આવે, તો તેને _____ સૂચકઆંક તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
- (a) એકત્રિત (b) એકમ ચલ (c) વિશિષ્ટ
- (2) ફિશરનો સૂચકઆંક એ આદર્શ સૂચકઆંક તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. આ વાક્ય _____ છે.
- (a) સાચું (b) ખોટું (c) એકપણ નહીં
- (3) સૂચકઆંક એ હંમેશા _____ ને રજૂ કરે છે.
- (a) રેશિયો (b) ટકાવારી (c) હિસ્સા
- (4) $PT = MV + M'V'$ સમીકરણ _____ ના નાણાં પરિમાણનાં સિદ્ધાંતમાં રજૂ થયેલ છે.
- (a) ફિશર (b) માર્શલ (c) પીગુ
- (5) નાણાંના મૂલ્ય અને નાણાં પુરવઠા વચ્ચે _____ સંબંધ જોવા મળે છે.
- (a) વ્યસ્ત (b) સીધો (c) એકપણ નહીં
- (6) ક્લાસિકલ અર્થશાસ્ત્રીઓના મંતવ્ય પ્રમાણે, નાણાંનો જથ્થો બે ગણો થાય, તો ભાવ સપાટીમાં _____ જોવા મળે છે.
- (a) સ્થિરતા (b) ઘટાડો (c) બે ગણો વધારો
- (7) _____ ના મંતવ્ય અનુસાર, કુગાવો એ હંમેશા અને સાર્વત્રિક નાણાંકીય ઘટના છે.
- (a) કેઈન્સ (b) ડ્વિડમેન (c) પીગુ
- (8) જ્યારે કુગાવાનો વાર્ષિક દર એક આંકમાં હોય, તો તેને _____ કુગાવા તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
- (a) ચાલતા (b) દોડતાં (c) સરકતા
- (9) ખર્ચ-પ્રેરિત કુગાવો ઉદ્ભવવાનું કારણ _____ છે.
- (a) વેતન-પ્રેરિત (b) નફા-પ્રેરિત (c) બંને સાચા
- (10) અંકુશ વગરનો મુક્ત કુગાવો, અંતે _____ કુગાવામાં પરિવર્તિત બને છે.
- (a) અતિ ઊંચા દરના (Hyper) (b) દબાયેલ (c) ઉધ્વ અંકિત
- (11) _____ પરિબળો, નાણાંનાં પુરવઠાને નક્કી કરવા માટે જવાબદાર હોય છે.
- (a) બાહ્ય (b) આંતરિક (c) આપેલ બંને
- (12) નાણાં પુરવઠાનાં પરિવર્તન માટે વિવેકબુદ્ધિની નીતિની તરફેણ _____ એ કરી હતી.
- (a) ડ્વિડમેન (b) હિક્સ (c) કેઈન્સ

Seat No. : _____

OB-105

October-2025

B.A., Sem.-VI

CC-311 : Economics

(Money and Macro Economics-II)

(Old)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. (a) "Index Number is a criteria for value of money." Discuss. 14

OR

1. (b) Explain meaning, importance and limitations of Index Number. 14

2. (a) Discuss the meaning of money supply. Critically examine the Quantity theory of money given by Prof. Fisher. 14

OR

2. (b) Elaborate the 'Cambridge Equation' in the context of Quantity theory of money in detail. 14

3. (a) Discuss meaning, types and causes of inflation. 14

OR

3. (b) Examine various effects of inflation. Analyse the price control policy. 14

4. (a) Elaborate the concept of "Rules v/s Discretion" policy regarding the change in the money supply. 14

OR

4. (b) Discuss various factors affecting to the supply of money. 14

5. Choose correct answer : (Any seven)

14

- (1) An Index Number calculated with a single variable is called _____ Index Number.
(a) composite (b) univariate (c) specialised
 - (2) Fisher's Index Number is called as Ideal Index Number. This sentence is _____.
(a) true (b) false (c) None of above
 - (3) Index Number is always expressed in _____.
(a) ratio (b) percentage (c) proportion
 - (4) $PT = MV + M'V'$ equation referred _____ quantity theory of money.
(a) Fisher's (b) Marshall's (c) Pigou's
 - (5) Value of money and supply of money are related _____.
(a) inversely (b) directly (c) None of above
 - (6) The classical economists believed that when the quantity of money doubled, price level would _____.
(a) remain constant (b) fall (c) double
 - (7) Inflation is always and everywhere a monetary phenomenon. This concept is given by _____.
(a) Keynes (b) Friedman (c) Pigou
 - (8) When the annual inflation rate is in single digit, it is known as _____ inflation.
(a) walking (b) running (c) creeping
 - (9) Cost-push inflation is caused by _____.
(a) Wage-Push (b) Profit-Push (c) Above both are true
 - (10) Unchecked open inflation, ultimately leads to _____ inflation.
(a) hyper (b) suppressed (c) mark-up
 - (11) The determinants of money supply are _____.
(a) exogenous (b) endogenous (c) Above both
 - (12) _____ favoured discretion theory regarding the change in money supply.
(a) Friedman (b) Hicks (c) Keynes
-